TAKSA PLAĆENA U GOTOVOM.

KATOLIČKE MISIJE

Vodenim putem u našu novu misijsku postaju Raghabpur.

LISTOPAD 1936

MISIJSKE NAKANE

Opća nakana: Da bi katoličke obitelji pomagale sve više misije.

Posebna nakana: Gradnja crkvice u Bošontiju.

MJESEČNI ZAŠTITNIK

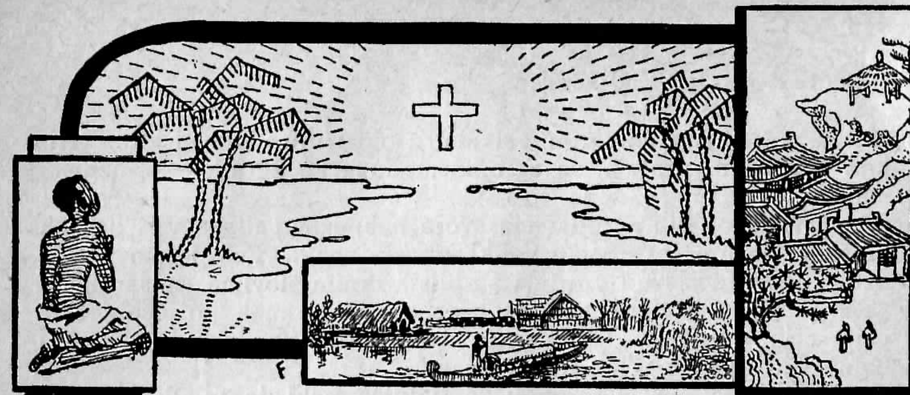
Sv. Terezija od Dj. Isusa 3. listopada. Toliko je radila za misije molitvom i žrtvom, da je danas uzorom svim revniteljima misija. Želiš li koju ružu od nje? Učini nešto za misije, misije je ona najviše voljela.

ŠTO ĆEMO UČINITI U LISTOPADU?

1. Na 3. listopada, sv. Terezija od Dj. Is., prikazat ćemo sv. Misu i sv. pričest, da katoličke obitelji shvate značenje misija i pomognu ih sve više.
2. Na 24. listopada, Rafael Arkangjeo, prikazat ćemo sv. Misu i sv. pričest, da se u Bošontiju što prije sagradi crkvica.
3. Vježbaj se u velikodušnosti spram Isusa: neka je svaka žrtvica prikazana Isusu za obraćenje Bengalije.
4. Preporuči ljudima „Misijski Kalendar".

KATOLIČKE MISIJE izlaze mjesečno osim srpnja i kolovoza.
Godišnja pretplata 10 Din. — Broj čekovnog računa 35.627.
Urednik: A. Vizjak, Zagreb, Palmotićeva 33.
Naručuje se kod: Uprava „Katoličkih Misija", Zagreb I/147. Palmotićeva 31.

KATOLIČKE MISIJE

LIST ZA MISIJE UOPĆE I UJEDNO GLASILO DRUŠTVA ZA ŠIRENJE VJERE

God. 11 — ZAGREB, u listopadu 1936 — Broj 8

GOVORI ZA NJIH . . .

Ni za grob mu se ne zna! Ostavio je domovinu, oprostio se zauvijek sa svojim najmilijim i odabrao tuđinu, bijedu, gladovanje, prezir, poruge i progonstva i napokon pogiba osamljen daleko od svojih, da mu se ni za grob ne zna.

Zašto? Tko je taj? — Pošao je da usreći najbijednije na zemlji, da spasi zalutale ovce i proširi našu svetu katoličku vjeru u poganskim krajevima. To je misionar.

I baš ovi najpožrtvovniji sinovi domovine ostaju zaboravljeni; mi kao da ne znamo, da oni vojuju na fronti i osvajaju ljude i krajeve za našu svetu vjeru. Ostavljamo ih bez najnužnijih sredstava, da još više pate, da ne mogu osvojiti ni ono, gdje su izgledi najveći, gdje bi uz naše male žrtve ušlo na hiljade i hiljade duša u Kristov ovčinjak.

Zato diže u ime njihovo naš sv. Otac Pio XI. svoj glas, moli i zaklinje govoreći: »Kad pomislimo, da imade jedna miljarda pogana, ne možemo da nađemo mira duši svojoj. Čini nam se, da nas svega potresava onaj glas: Viči, ne sustani, diži glas svoj kao trublja!«

Sveti Otac se obraća opet sada u listopadu mjesecu na cijeli katolički svijet blagoslivljajući molitvenu nakanu, »da bi sve katoličke obitelji navikle odrediti stalni godišnji prilog za misije, da pomognemo misionarima proširiti našu svetu vjeru.« Ljubiš li svetu vjeru, cijeniš li je, poslušaj glas sv. Oca, koji vapi i moli, da spasimo najbijedniji poganski narod, da ga predobijemo za svetu katoličku vjeru!

SEDMERO DJECE BOŽJE.

Provincijski zatvor u Tsitsikaru okružuje orijaški zid. Velikim dvorištem protežu se ogromne, dugačke zgrade — uznički stanovi.

Svaka od tih zgrada ima svoje ime; iznad ulaza visi drvena ploča, a na njoj je urezan veliki kineski znak. Pošao sam prema uzničkoj bolnici. Nad vratima se blista crnim slovima ispisan znak »Si« (učtivost, uglađenost, naobrazba). Ovaj znak potječe još iz prijašnjih vremena. Istom prije par mjeseci uvedena je slučajno bolnica u toj kući »fine uglađenosti«.

Upraviteljem ove tamničke bolnice neki je **mladi Manđurejac**, koji izvrsno govori japanski, a znade i nekoliko njemačkih izraza. Prijazno me primi i ponudi mi mjesto. Upitao sam ga bez okolišanja za uznika Li-do. »Umro je jutros,« odvrati on kratko.

Zahvalim Bogu, koji me je za zadnjega posjeta slučajno doveo k teško bolesnome razbojniku, da ga krstim. To je opet bio jedan, kod kojega sam uspio.

Nakon duljeg razgovora pošao sam do ćelije teških bolesnika. Kod toga mi je pomagao jedan bolničar. »Ovdje je jedan, koji ne će više dugo živjeti«, reče mi i otvori ćeliju br. 8.

Na ležaju »kangu« sjedila su četiri čovjeka i odmah se podigla. Desno uza zid ležao je jedan tiho i nepomično. Priđem k njemu i stavim mu ruku na glavu: »Ovdje je svećenik!« — »Šenfu lai-la!« odvrati on i htjede se uspraviti. Lice mu zasja neobičnom radošću.

»Hoćeš li vjerovati u Gospodara neba?«

»Zašto ne? Častiti Gospodara neba je dobro!«

Ova je duša bila već davno obasjana milošću i čekala samo na svećenika, da mu orosi čelo sv. vodom. Za pet minuta bilo je dovršeno preveliko djelo spasenja jedne neumrle duše! — Dalje!

Revni nam bolničar otvori odmah druga vrata broj 4. I ovdje ustanu svi na pozdrav, samo jedan ostade ležati. Tada se jedan od njegovih drugova nagne do njega i vikne mu u uho: »Šenfu lai-la! — Došao je svećenik!« Nato se i on usprkos teške bolesti podigne i sjedne na svoj ležaj. Nisam ga mogao skloniti da legne. I ovdje je trebalo samo riječ, da se vrata ove duše otvore Spasitelju. Ona je već dugo čekala kao zreli klas na žeteoca. Razbojnici u lancima govorili su sa mnom otvoreno i priprosto kao mala djeca. Kada je učitelj htio iskušati njegovu volju, odgovori on čvrsto: »Kada ti kažem jezikom da vjerujem, tada vjerujem i srcem!« Sa dubokom vjerom i velikim počitanjem primio je sv. krst. Za vrijeme bolesti izgubi svjetlost očiju, ali zato postade njegova duša sjajna. Otvorile mu se oči vjere.

Još je jednu siromašnu dušu valjalo predobiti za Krista u sobi broj 3. Na moje pitanje, hoće li postati kršćaninom, odvrati: »Već sam davno to želio. Ali se nisam namjerio ni na koga, tko bi me odveo svećeniku.« I ovdje ista spremnost i iskrenost. Kako

silno djeluje milost Božja! Tisuće žele postati kršćanima, a svećenik toga ni ne sluti. Razjasnim jadnome čovjeku velike istine, koje moramo znati, da se spasimo. Povjerio mi svoje teškoće. Već mnogo dana ne uzima hrane, jer mu želudac ne podnosi teških jela. Tješio sam ga, kako sam mogao.

Spremni vođa — također uznik — otvori vrata broja 16. Pet odraslih dršćućih likova čučalo je na »kangu« (ležaju). Jedan se odmah nasmiješi dragim kineskim smiješkom. Nijesam smio gubiti vremena, a oni su znali, što hoću, pa sam odmah započeo.

Dječje radosti u Japanu.

»Hoćeš li postati kršćaninom?« upitam mladića, što se zavio u pokrivač.

»Hoću!« glasio je odgovor i odmah se izjasnio: »Kod kuće su svi kršteni. Samo kod mene nije išlo. Oduvijek sam se potucao po tuđini i već pet godina nisam bio kod kuće.« — Bio je razbojnik.

»Odakle si?«

»Iz Changfatuna. Čitavo je selo kršćansko i ima veliku crkvu.« Mali Sun iz Changfatuna nije mogao napustiti svoj zanat. Primjer i opomene nisu na njega ništa djelovale. Ali dobar je pastir slijedio ovu zalutalu ovčicu kroz divlje stepe do velikoga zatvora u Tsitsikaru. Ovdje ona konačno nije mogla odoljeti njegovome pozivu, a on se obradova, uze na svoja ramena i ponese kući.

»Šenfu, zar mene ne ćeš krstiti? Već sam te zadnji put molio, a ti nisi htio. Ovo nije govorio onaj, što me pozdravljao kineskim smiješkom. Nije bio baš opasno bolestan, ali tko mi jamči, da će slijedeći dan još živjeti!? — Poučim ga ukratko, jer sam u broju 16 već više puta razlagao vjerske istine. Tada sam i njegovo pr-

ljavo čelo orosio vodom posvećenja. Još mu nisam s lica otro krsnu vodu, kad podigne glavu. Oko mladih ustiju igrao i opet onaj vječni kineski smiješak. — Mislio sam, da je to izraz sreće, što je postao dijete Božje i baštinik neba. Ali sam se prevario. Pogleda me srdačno i rekne na neodoljivi, upravo dragi djetinji način: »Šenfu, imaš li jedan ili dva mana (sitni novac)?« — Kako se brzo spustio u zemaljštinu! — Morao sam se doista smijati, a sa mnom i ostali uznici. Samo jedan udari »besramno« novorođeno dijete Božje po ruci i reče: »Kako možeš sada takva nešto moliti? Zar nemaš više lica? (ne stidiš li se?)« — Dao sam mu dva mana, ta bio je još dijete.

Sada je na redu treći u sobi broj 16. Bio je to stariji čovjek, sigurno preko 50 godina. Po izgledu se činilo, da je čitavi život bio vojnik. Vojnici su pak u prijašnje doba provodili dvojak život. Danas bi bio vojnik, a sutra razbojnik. Bio je laki prelaz. Koje čudo, da je stari junak jednom kod te igre posrnuo. Ali vrijeme je izmicalo, pa sam odmah stavio odlučno pitanje:

»Hoćeš li primiti sv. krst?«

»Da, htio sam to već kao mali dječak, ali mi tada nije dopustio otac. Ja sam iz Lan-hsia, gdje je već od davnine katolička misija.« — Zaželio sam, da bude taj čas prisutan sav kršćanski svijet i svi prijatelji misija, da budu svjedoci obraćenja staroga grešnika. Duboko me dirnulo, kad je s poštovanjem i čežnjom pružio prema meni svoju sijedu grešnu glavu.

Htio sam već izaći, kad li me ponovno pozovu. Bio je ovdje još jedan teški bolesnik, koji je želio da dođem. Stao sam mu uz glavu i položio ruku na čelo. Crne su mu oči gorile. Bio je u visokoj groznici.

»Šenfu, ja te poznam!« reče tihim glasom.

»Odakle?«

»Iz San-dšana sam istočno od Chaochowa. Kad sam se jednoga dana vozio na parobrodu u Charbin, vidio sam te. Bilo je to prije četiri do pet godina.«

»Ne bi li htio vjerovati u Gospodara neba? Samo te on može spasiti!«

»Od srca rado!«

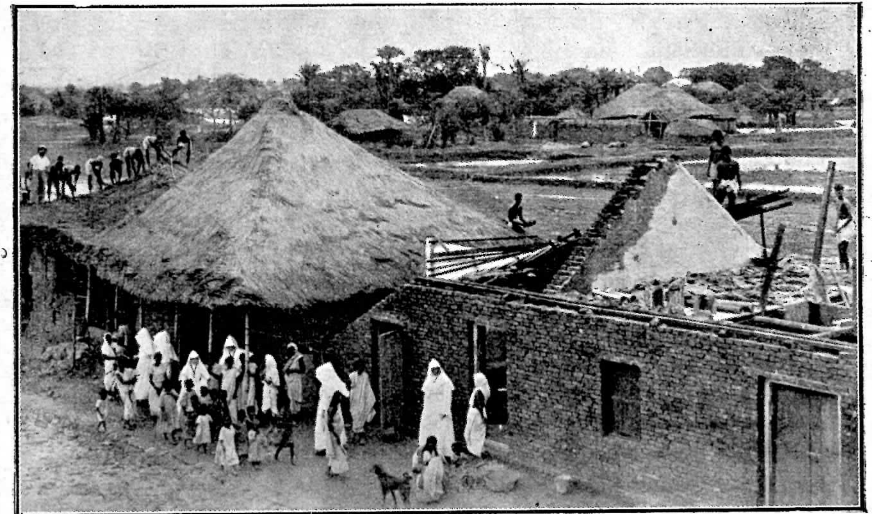
Za nekoliko časaka primi još jedna duša pečat djetinjstva Božjega. Slijedeći je put bilo njegovo mjesto prazno.

NAŠE NADE I . . . RUŠEVINE.

Ovaj nam dopis šalje s. Silvina (Anđela Mužić), rodom iz okolice Koprivnice. Radi već dvije godine kao misionarka u Bošontiju.

Industrijalna škola. Na 26. travnja došao je nadzornik da razgleda našu industrijalnu školu. Način rada i odgoj svidio mu se vrlo, te nam je izdao upravo laskavu pohvalnicu. Obećao je poraditi na tom, da dobijemo za industrijalnu školu mjesečnu potporu od 100 rupija (2000 din.), samo ako nabavimo još nekoliko strojeva, da možemo zaposliti najmanje 15 radnica. Imamo zasada šest strojeva za tkanje i to pet za pravljenje pojasa, jedan za sagove. Nadzornik nam je naložio, da moramo imati najmanje 3 stroja za sagove, 3 za ručnike i krpe, 2 za platno (sarije) i barem dva kolovrata.

Prilike su naše vanredno teške, sredstava ni otkuda, a sirotinje svakim danom sve više. Prošli smo tjedan bili u tolikoj bijedi, da nismo imali upravo ništa ne samo za djecu i udovice,

Bošonti: Ruševine iza oluje 21. V. 1936.

nego niti za nas. Nismo imali ni riže, ni drva, ni ugljena, a niti drugih potrepština. Ono malo, što smo imali, kuhali smo na bošontskom ognjištu, što su djeca išla brati putem. Ne mogu to napisati, ali sam uvjerena, da sigurno znate, što time mislim. (*Opaska uredništva:* U Bengaliji loži sirotinja ognjište suhom kravljom balegom i tako kuha hranu). Zaista, što ovdje proživljavamo u misijama, ljudi kod kuće niti ne sanjaju.

U skrajnjoj bijedi poslala je sestra glavarica u Kalkutu, da što isprosjači. I dobila je. Odmah je kupila hrane i ugljena. Hrana je stigla drugi dan sretno u Bošonti, a sav je ugljen propao u dno Gangesa. Vozila ga naime lađa u Bošonti, koja se na Porundi rijeci u valovima prevrnula, i tako je sve propalo. Hvala Bogu, da su se svi ljudi, koji su tom lađom putovali, spasili; niti se tko utopio, a niti su krokodili koga uhvatili.

Tako nas pomalo prate križići, ali mi smo uza sve to vanredno sretne i vesele, jer smo si svijesne, da radimo za Isusa, za duše, koje se mogu spasiti samo molitvom i trpljenjem.

Bošonti, 26. svibnja 1936.

Ruševine. Ove je godine zavladalo kišno doba već sredinom svibnja. Na 21. svibnja oko dva sata poslije podne podigla se silna oluja. Nijesmo se mnogo na to obazirali, jer smo na takove bure već obikli, pa smo radile dalje svaka svoj obični posao.

Oko četiri sata poslije podne začujemo iznenada krik i plač žena: »Majko, majko, djeca će nam poginuti, svi ćemo poginuti!« Pohitismo prestrašene u pomoć. Oluja je hučila, djeca bježala i kričala: »Majko, škola se ruši, sve se ruši!« Nijesmo vjerovale i pođoh sa s. Justom da vidimo. Uđosmo u školu i razgledavasmo, ali ne zamijetismo, da bi se škola rušila, pa upitah: »Što se ruši? Gdje se ruši?« U taj se čas uznjihala cijela zgrada. Mogla sam izustiti samo jednu riječ: »Bježite, sestro!« Jedva smo stigle na vrata, kad se škola pod praskom složila kao papirnata kutija, kad čovjek na nju stane. Komadi krova, oštrog lima počeli su letjeli kao leptiri po cijelom kraju. Srećom nijesu nikoga dohvatili, inače bi ga presjekli bili. U tom strahu pobjegosmo s djecom i ženama u hodnik naše kuće. Nitko se nije više usudio odavle maknuti. Žene su i djeca kričale i plakale iza glasa.

Uto je izašla i s. glavarica i opazivši srušenu školu malo da se nije onesvijestila, jer je mislila, da nas je škola s djecom pokopala. Hvala Bogu, nitko nije stradao. Ali da ste nas vidjeli, kako smo izgledale! Mokre, zaprljane, blijede kao stijena.

Čim sam se malo sabrala, pohitih u našu ljekarnu, gdje je radilo nekoliko radnica. Sve su se stisle u jedan kut i plakale. Bojale su se izaći iz ljekarne, jer je oluja bila tako jaka, da je ljude nosila; bojale su se ostati u ljekarni, jer se je mogla svaki čas srušiti. Rekla sam im, neka se uhvate čvrsto za ruke i bježe u hodnik k ostalima. I sretno su stigle. Spremim brzo sve u ljekarni i pozatvaram. Vraćajući se sama preko dvorišta u hodnik zahvati me vjetar, podiže u zrak i odnese daleko usred vrta, gdje me baci u blato. Da mi nije jedna odvažna djevojka pritekla u pomoć, zatrpao bi me bio vjetar u onom blatu i močvari, iz koje se nijesam mogla više izvući.

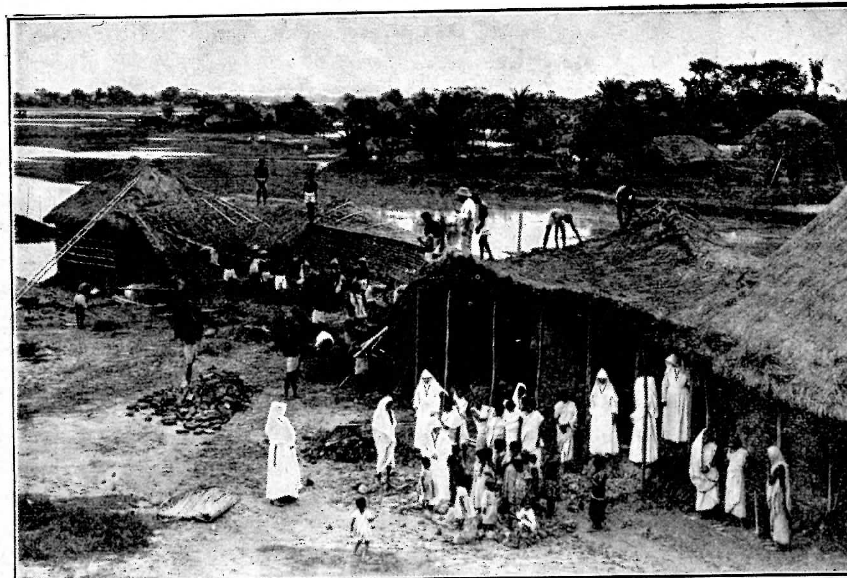
Oko 5 sati odnio je vjetar i krovove s dječje rižnice, kuhinje i spremišta. Zidovi naše tkalačke radionice, koju smo tolikom mukom podigli, raskvasili se, i cijela je zgrada samo sjela kao kup blata. Sve je srušeno, sva naša muka kroz dvije godine, ostala nam samo glavna zgrada, ali i ta je plivala u vodi.

Tolik bijaše pljusak kiše ono popodne i cijele skoro noći, da nam je voda ispod vratiju i prozora izvirala u sobe kao izvori obilnih potoka. U cijeloj kući nije bilo nigdje suhog kutića. Kreveti, stolovi, pokućtvo je upravo plivalo. Djecu smo položili na stolove, a mi smo morali s djevojkama i ženama stajati u vodi i tako prenoćiti.

Ovakva užasa nitko u Bošontiju ne pamti. Svi smo očekivali svršetak svijeta. U toj tjeskobi molila sam dragog Boga samo jedno, da bi došao velečasni s misijske postaje i podijelio nam svetu popudbinu, onda bismo se mogle lako preseliti u vječnu domovinu.

Ujutro se vrijeme nešto smirilo. Nijesmo znale, što da radimo: bismo li pošle tražiti po poljima i močvarama ono malo naše siromaštine, što nam je vjetar raznio, ili da izbacujemo vodu iz kuće.

Poslije podne obasjalo nas drago sunce. Pohitismo veselo i iznijesmo odijelo, školske knjige i slične stvari, da ih sunce osuši,

Bošonti: Ruševine iza oluje 21. V. 1936.

jer inače u toj sparini odmah sve plijesni i propada. Čim sve iznesosmo, podiže se za tren opet silan vjetar. I prije negoli smo se snašle, raznio nam je i tu zadnju siromaštinu po natopljenim poljima i močvarama. Tako smo ostale bez svega, bez stana i krovova, bez hrane, odijela i drugih potrepština. Ostalo nam samo veliko pouzdanje u dragog Boga, koji svojih nikada ne ostavlja, iako ih često osjetljivo kuša. Providnost Božja će se pobrinuti, kako ćemo prehraniti našu sirotinju, kako ćemo podići opet školu, tkalačku radionu i druge potrebne svaljene zgrade. Uzdamo se u svoje drage prijatelje misija u našoj domovini, da će nas se sjetiti bar molitvom i kojom žrtvicom, da uzmognemo taj veliki križ snositi što većom ljubavlju na spas duša.

Istog dana, upravo malo prije te strašne oluje, otputovao je o. Mesarić s bratom Drobničem nepreglednom rijekom put Gosabe. Tamo naime progoni zimendar naše vjernike, pače kuša na svemoguće načine, da i o. Mesarića krivim optužbama strpa

u zatvor, ne bi li tako laglje uništio sve katolike. O. Mesarić je ovaj puta putovao u Gosabu, da oslobodi pet naših katolika, koje je zimendar posve nevine bacio u zatvor. Oluja je morala zateći o. Mesarića baš nekako usred puta i u takvim se slučajevima na tim rijekama sve lađe potope. Što je s o. Mesarićem i br. Drobničem, jesu li se mogli još kuda u džunglu zakloniti, ili su stradali s lađicom »Malim Cvijetom«? Jesu li se bar spasili, ako im je već lađica propala? Ove su nas misli silno mučile cijeli dan. O kako smo se s dječicom vruće za njih molili. Očekivali smo ih željno, da će se ujutro sigurno vratiti, jer tako su kazali. Ali njih nije bilo. Prošlo i podne, došla večer, a njih nema. Nitko nije o njima znao ništa kazati, nestalo ih netragom. Što smo mi straha u očekivanju tog dana prepatili, opisati se ne može. Treći dan je svanuo, a njih još nema! Pod jutarnjim sam razmatranjem odlučila prikazati za ispokoj njihovih duša sv. Misu i sv. Pričest. Nade nijesmo imali više nikakve.

Došlo je vrijeme za sv. Misu. Kad najednom eto o. Mesarića u našu kapelu, da odsluži sv. Misu. Upravo je stigao s puta. Bila sam tako iznenađena kao da je uskrsnuo od mrtvih. Za cijele sv. Mise nijesam mogla od velike radosti niti moliti, samo sam neprestano ponavljala: »Hvala Ti, moj Isuse!« — Kasnije nam je pripovijedao, kako ih je nenadana bura zahvatila usred silne rijeke i svuda je zavladao neopisiv strah. Pred njegovim očima potonule su četiri lađe netragom, dok se misijska lađica »Mali Cvijet« ljuljala na silnim valovima držana nekom nevidljivom rukom, koja ju je tjerala neodoljivo prema obali, gdje ih je vjetar jednostavno bacio u grmlje džungle i zatrpao pijeskom i blatom kao nekom ogradom. No o tom će pisati sami naši misionari.

KIYO.

Kiyo bijaše vedro i živahno dijete. Bila je vođa svake igre, a svojom marljivosti i uljudnim ponašanjem stekla je naklonost i svojih učiteljica. Roditelji su joj bili siromašni. Da zarade svagdašnju rižu, išli su otac i majka dnevno na posao u luku, gdje se otpremao ugljen. Tu su obavljali uvijek jedan te isti posao: nosili košare ugljena i istovarivali ih. Ta jednoličnost otupila je u njima svaki osjećaj za lijepo i plemenito. Stoga nije ni čudo, da je otac naše djevojčice zavolio više rižnu rakiju negoli teški posao kod ugljena. Kiyo i njezina majka morale su prečesto osjetiti, da se otac kasno u noć vraća kući sav otučen po licu i nestalna hoda.

U dobroj učiteljici našlo je dijete privremenu tješiteljicu; ona je osjećala s njom. Djevojčica se vrlo žalostila, kad je morala prije reda ostaviti školu. Otac je tako odredio. Govorio je, da on ne može sam hraniti cijelo društvo t. j. djecu, već da mora i mali svijet pomagati starima. Za slabašnu su djevojčicu nastala teška vremena. Svaki je dan morala ići s majkom u luku i na svojim nejakim leđima prenašati teške košare ugljena. Samo je katkada čula koju samilosnu riječ, ali mnogo češće grube šale, koje su nepokvarenom djetetu tjerale rumenilo u lice. Posao je međutim čeličio njezine mišice, i ona je tjelesno ojačala. Kad bi tako cijeli dan radila u onoj ugljenoj prašini, lišce bi joj se zamazalo, a odijelo zaprašilo. S vremenom se odijelo i

poderalo. Ubrajali su je među prljave žene njezina staleža. Ali kad bi se djevojčica umila, kad bi obukla svoje bolje odijelo, koje je kupila krvavo zasluženim novcem, kad bi uredila kosu, sviđala se mnogima, pa i onima iz boljih obitelji. Imala je lijepe bademaste oči, rumena ustašca, mali, usađeni nosić, svježe obraziće: ukratko, posjedovala je sve prednosti, koje mogu da rese jednu lijepu Japanku.

Jedva što je Kiyo poodrasla, dolazile su njezinom ocu sa svih strana ponude. O sudbini djevojke odlučuju samo roditelji. Djevojka mora da kaže samo »da« i da ide tamo, kamo je otac šalje. Nije dakle čudo, da imade ondje mnogo nesretnih obitelji, i da život mnoge žene prolazi u tuzi i trpljenju. Tako je i Kiyo pripala onome, koji se znao bolje laskati njezinom ocu. Prema ćudi njezina oca nije se ni moglo drukčije dogoditi. Prednost je imao onaj, koji mu je obećao više rakije i više zlata.

Kiyo dođe u kuću svoga muža. Čime se ovaj bavio, bilo bi teško reći: on je svoj posao mijenjao svaki drugi ili treći mjesec. Prvi su dani bili vrlo lijepi. Mladi se čovjek pokazivao u najboljem svijetlu: bio je uljudan, prijazan, razgovorljiv, veseo, što se već mladim djevojkama sviđa. Ali kad je iza nekoga vremena vidio, da i Kiyo može raditi i zasluživati, bio je od vremena do vremena zlovoljan i zanemarivao svoj posao. Konačno je ta »nevoljkost« bivala sve češća, dok nije postala dnevnom. Kiyo je morala raditi podvostručenom snagom, da obitelj mogne živjeti. I radila je, a muž je besposličio. Ali zaslužba žene vrlo je neznatna, i dim njihove kuhinje bijaše vrlo rijedak, kako kaže japanska poslovica, to jest mlada je obitelj gladovala. U kuću im je došlo prvo dijete, zlaćušni dječak. Od veselja išao je muž opet nekoliko dana na posao. Onda mu je bilo opet dodijalo i Kiyo, koja se tek pridigla, morala je opet preuzeti svu službu, da zarađuje svagdašnju rižu, dok je muž ostajao kod kuće uz dijete.

Kućom zavlada sve veća bijeda, nije se imalo ni hrane ni odijela. I jednoga lijepoga dana iščezne muž netragom ostavivši ženu i dijete.

Kad je dakle Kiyo, nekoć onako živahno dijete, ostala osamljena, osjetila je u svojoj duši neki neopisivi teret. Bila je to briga za dijete i neumoljiva težnja za poslom, da prehrani miljenče i sebe. Nije znala, što bi. Ide li na posao kao prije, morat će dijete prepustiti tuđim rukama. A to ju je boljelo. Napusti li posao, gubi vrijednost okretne i brze radnice u toj službi, gubi mjesto. Uto je pohodi i bolest, koja ju je gotovo satrla. Nije imala novaca, da kupi potrebne lijekove, a niti da plati liječnika. Obraćala se na staretinare, koji su svirajući uz harmoniku i pjevajući vesele pjesme obilazili gradom i selima. Bili su odjeveni u šareno odijelo. Ovima je prodala uz neznatnu cijenu sve oruđe i kućni namještaj, bez kojega dosad nije mogla biti, samo da se održi radi djeteta na životu. Kuća joj se sve više ispražnjavala. Najposlije nije imala više ništa da proda. Ostale su joj još samo neke haljine. Bila je tako raspoložena, da bi najvoljela obući najljepše svoje haljine i baciti se zajedno s djetetom u bijesne valove Velikoga Oceana. Ali ljubav spram djeteta je pobjeđivala. Tako je životarila iz dana u dan.

Žene vise na komadu odijela, na kakvoj marami više nego na novcu. Dosad je Kiyo čuvala svoje haljine. Ali dalje nije to išlo. Ona je trebala novaca. I tako je odlučila da ode u zalagaonicu.

Daleko od javnih trgova i širokih ulica, u skrovitosti drugih kuća leže šikije — zalagaonice. U tim je prostorijama pohranjeno mnogo odijelo siromašne obitelji i dragocjenosti okrutno odbačenih žena. Sve je to orošeno suzama jadikovkama. Koji se zapute k tim kućama, idu oklijevajući. Nevolja ih tjera, a misao »Bi li, ne bi li?« odvraća ih oklijevajući, dok ih skrajna bijeda ne uvede u kuću, pred kojom inače toliko strepe.

Bio je već mrak. Nitko nije vidio, kako je Kiyo zamotala svoju najljepšu haljinu i uputila se iz kuće s djetetom na leđima. Da ju je tko promatrao, mogao bi vidjeti, kako je češće stala i razmišljala. Napokon je nekom uskom uličicom došla do određene kuće. Ulaz bijaše rasvijetljen električnom žaruljom. Nad ulazom se nalazio zaštitni znak. Na njemu su stajale riječi: »Šikija« — »Zalagaonica«. Kiyo je od stida skoro propala u zemlju. Ali moralo je da bude! Pozvoni, i vrata se kuće polako otvore.

Kiyo prestupi plašljivo prag. U ruci je imala svežnjić, a na leđima dijete. Ono je plakalo. S nemilosrdnom domaćicom izmijeni samo par riječi. Ta je žena vidjela već mnogog bijednog čovjeka, ali je hladna i tvrda srca stavljala svoje teške uvjete. Bezdušna žena uzme svežanj i pregleda odijelo. Zatim doznači cijenu, kamate i vrijeme, do kojega Kiyo mora vratiti novac, ako želi da joj se odijelo vrati. Kiyo je sva drhtala. Bila bi najvoljela pobjeći. Uzme ponuđeni novac i teška se srca rastane od svoga odijela. To malo novaca potrošit će za par dana, a što će onda?

*
* *

Prošlo je par tjedana. Iz daljine dopiru zvuci glazbala, truba i bubnjeva. Što se ta buka više primiče, to jače mami iz kuća žene, djecu, a ovdje ondje i po kojeg muškarca. Oni su baš danas na blagdan slobodni. Ulicom prolazi bučna povorka. Naprijed stupaju tri svirača. Odjeveni su vrlo fantastično. Iza svirača idu u dugoj povorci muževi i žene. Svi nose na leđima velike ploče. Na njima piše jasnim kineskim slovima, koji se film daje danas navečer. Većinom su to amerikanski filmovi. U prvim su redovima nosači još dosta dobro obučeni. To su čuvari i poslužitelji kina. Ali iza njih dolaze mršave pojave žena. One nose te teške ploče za kukavnu plaćicu ili za nešto peciva, kojim će umiriti svoju rasplakanu djecu. Među tim ženama nalazi se jedna najvećeg sažaljenja vrijedna. Odjevena je vrlo bijedno. Blijedo joj lice upalo. Na leđima nosi dijete. Ide iza svih — posljednja. Oči je uprla u zemlju, kao da se stidi i boji svih onih, koji stoje pred kućama. Čini joj se, da upiru prstom u njih govoreći: *Glé, to su one, koje ne će da rade! I negdašnja ljepotica Kiyo je među njima! Gledajte je! Eno je!«

Uistinu, to je Kiyo! Iza kako je potrošila ono malo novca, došla je još veća bijeda. Nije imala ništa da proda ni da založi. Tražila je posla i ovdje i ondje, a svagdje su je odbili. Ne preostade joj drugo, da spasi dijete, izvrgla se ruglu svjetine i javi se, da će za koricu peciva nositi na leđima reklamne ploče za kino! Nekoć kao veselo dijete trčala je ona za tim nosaćima i smijala se njihovim čudnim odjećama. Čudila se onim crnim slovima na zastavama i veselila se onoj bučnoj glazbi. Nije tada ni sanjala, da će jednom i sama morati nositi te čudne zastave.

*
* *

Kad je Kiyo bila još malena, došla je jednom na katoličku misijsku postaju. Pozvala ju je jedna njezina prijateljica. Na misiji bilo je sakupljeno mnogo dječaka i djevojčica, velikih i malih. Kiyo se vrlo dobro sjećala, kako je neki časni starac govorio o Bogu. Govorio je divno. Njezina prijateljica zvala je tog starca uvijek samo »Otac«. Otac je govorio o jednome Bogu, koji je stvorio cijeli svijet, pa i Japan. Govorio je o Bogu, koji ljubi sve ljude i brine se za njih. O tom istom Bogu pripovijedala je jedna učiteljica vrlo lijepu pripovjest, a jedan je učitelj razjašnjivao djeci i učio ih pjesmicu, koja je govorila o ljubavi i providnosti Božjoj. To je bilo tako lijepo! Iza toga pripovijedala je Kiyo o svemu tome svojoj majci. Ali majka se radi toga vrlo ljutila i zabranila joj da ide na misiju. Kiyo bijaše uvijek poslušna, pa nije dalje razmišljala, zašto joj majka to brani. Nije više išla na misiju. Ostala je kod kuće.

Kako to, da joj se misao o dobrome Bogu nije izbrisala iz pameti osobito sada, kad je bila u tolikoj nevolji? Čim bi se ujutro probudila, došla bi joj misao na »dobroga Boga«. Kad bi potrošila svoj kukuruz — riža je za nju bila luksus, te si je nije mogla priuštiti — činilo joj se, da čuje neki tajanstveni glas: »Kiyo, idi u onu kuću, gdje si bila jednom kao dijete. Tamo ćeš sigurno čuti, kako ćeš postati sretnom.«

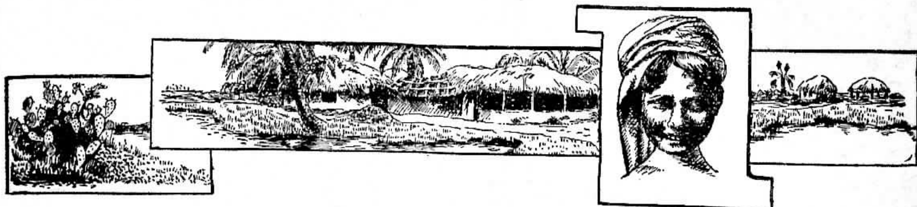
Dugo se borila sama sa sobom. Napokon je potražila svoju prijateljicu, da je upita, gdje je ona škola, u kojoj se onako lijepo uči o »dobrom Bogu«. Kako se prijateljica veselila, kad je ugledala Kiyo! Kiyo joj ispriča svoju nesreću. U prijateljice našla je toliko samilosti kao ni u koga dosada. Fuđi — tako se zvala prijateljica — postala je međutim katolikinjom i radila već više godina revno oko širenja svete vjere. Stoga se od srca radovala, što je i Kiyo, nekadašnja njezina prijateljica, osjetila potrebu da se obrati na »dobroga Boga«, o kojem su nekoć obje kao djeca slušale u školi. Prije svega pošle su zajedno u crkvu. Fuđi je naglasila, da se ovaj Bog brine na osobiti način za one, koji vjeruju u njega i mole mu se od svega srca. Istina je, on je sakriven tjelesnim očima, ali stanuje u crkvi.

Kad je Kiyo stupila u polutamnu kuću Božju, bilo joj je u duši neopisivo lijepo. U toj je tišini osjetila, da ovdje zaista stanuje neko uzvišeno Biće. Tako se po prvi puta molila onome »dobrome Bogu«, koji je stvorio sve ljude i koji se brine za sve pa i za nju, ostavljenu sirotu. Osjećala je, da će taj »dobri Bog« naći i za nju kakvo mjestance, gdje će moći mirno zasluživati svoj svagdanji kruh i othranjivati svoje dijete.

Kad su prijateljice izašle iz crkve, vidjela je Fuđi u oko nesretne Kiyo nekoliko suza. Fuđi je šutjela. Osjećala je, da je u srcu njezine prijateljice radila milost Božja. Znala je, da su ljudske riječi suvišne tamo, gdje Bog govori srcu svojih izabranih. Tako su išle šuteći k misionaru. Kako se Kiyo začudila, kad ga je ugledala! Ta to je bio onaj isti časni čovjek, koji je nekoć onako lijepo govorio o »dobrome Bogu«. Samo je sada stariji, ali joj se čini prijazniji. Ovdje su sve utanačili. Dok Kiyo ne dobije službe, pomoći će joj neke dobre katoličke obitelji. Kad su se prijateljice rastajale, vidjela je Fuđi u očima Kiye opet suze...

*
* *

Proteklo je više godina. Kiyo je postala revnom kršćankom i pomagala svojoj prijateljici u širenju svete vjere. Mnogi su je molili za ruku, ali je sve redom odbijala. Iz ljubavi prema »dobrome Bogu« htjela je da služi samo njemu u sjeni njegova svetišta. Dijete si je krasno odgojila. A kad bi ono znalo doći iz škole i molilo, da bi smjelo s drugom djecom u kino, odgovarala bi ga majčinskom ljubavlju, a u očima joj se pojavile suze — ona onih reklamnih kino-ploča, što ih je nekada na leđima nosila, nikada zaboravila nije. Pogotovo kad bi srela u gradu onu japansku glazbu, što predvodi povorku s kino-pločama, potekle bi joj vruće suze: O koliki hrle u kino da se zabavljaju, a ne misle, da se u pozadini svake slike kriju suze, bol i zdvojna bijeda mnogih duša, koje su morale raditi za taj film kao Kiyo.

MISIONARA VODE U ZATVOR.

Bošonti, 16. lipnja 1936.

O. P. Mesarić D. I.

Nakanili smo graditi kapelicu u Gosabi (Ranghabeli), ali se podigla tolika bura i oluja protiv mene i naših kršćana, da mi nije nikako moguće ostvariti svoje osnove.

Zlobni zimendarovi ljudi ne mogu mirno gledati, kako se baš tamo lijepo širi sv. vjera, pa su zasnovali sotonsku spletku, ne bi li tako uništili napredak naše misije odmah u začetku. Podigli su protiv mene i mojih kršćana razne lažne parnice i nadaju se, da će me strpati u zatvor. Okrivili su me zbog krađe, da sam tobože sa novoobraćenicima krao drva iz zimendarove šume, pa je na to došla policija i petoricu nevinih katolika odvela u zatvor. Par dana iza toga eto policije iz Kalkute u Bošonti, da i mene odvedu. Okrivili su me, da sam dao nalog kršćanima, da idu sjeći drva u tuđu šumu. A istina je baš protivno: znajući dobro himbenost i zlobu upraviteljevu svjetovao sam svojim kršćanima, neka nipošto ne idu u zimendarovu šumu; jer iako svi drugi u toj šumi sijeku drva i nema nikakve teškoće, njih će odmah uhapsiti. — O. Vizjak jamčio je za mene i potpisao jamstvo od 100 rupija (2000 dinara), da ne ću pobjeći, i tako sam međutim ostao na slobodi.

Ovi su isti zlikovci podigli optužbu protiv mene u Kalkuti, da bi mi se doživotno zabranilo doći u Gosabu, jer da sam pogibeljan za javni mir. Tužba obuhvata 17 dugih stranica. Dok se stvar ne izvidi, ne smijem onamo. U toj me optužbi okrivljuju lažno, da bunim narod, da zabranjujem davati porez zimendaru, da sam u Gosabi organizirao potajnu hajdučku bandu, pomoću koje smo počinili već razna nasilja: razbili zimendarovu blagajnu, pokrali novce, ubili zimendarova konja, podmetnuli vatru pod njihove hambare, da sam potpirivao ljude, neka bi poubijali svu gospodu u Gosabi to jest zimendara i njegove gulikože itd. Za potvrdu svega toga imadu silu lažnih svjedoka. Stvar je vrlo ozbiljna, jer ti bezdušni ljudi ne poznaju osme zapovijedi Božje- pa se služe raznim sredstvima, što ih mi u savjesti upotrebljavati ne možemo. — Boriti mi se sada sa Golijatom, koji je od pete do glave dobro naoružan. No kao što je slabašno pastirče David s pouzdanjem u Boga svladalo tog oholog gorostasa, tako se nadam, da će nam dragi Bog pomoći i izbaviti nas od zasjeda ovog progonitelja kršćanstva.

Molim, uključite tu tešku kušnju naše misije u svete molitve, preporučite i drugima, da se mole, jer se tu ne radi samo o meni, nego o napretku i poštenju cijele naše misije.

PIJAVICE.

Br. Francek Drobnič D. I. — Bošonti.

Ljudi govore, da ove godine imade neobično mnogo pijavica u Bošontiju, jer su kiše vrlo rano započele. Dugačke su 10 do 15 cm, a kad se napiju krvi, debele kao »viršli«-kobasice. Dnevno dijelim izranjenim bolesnicima lijekove, a ove rane potječu od pijavica. Od tih rana mnogi vrlo oslabe, pače i obole. To je jedna vrsta pijavica, koje ispijaju krv seljaku, ali ih on može uhvatiti, odstraniti i od njih se osloboditi.

No u Bengaliji ima još druga vrsta pijavica, koje su mnogo gore, a to su u prvom redu zamindari, gulikože, lihvari i veleposjednici. Kada je seljaku najteže, za novac i prehranu, kada znadu, da će na svaki zahtjev pristati, samo da si spasi život od gladi i smrti, onda ove pijavice dolaze na njega. Uzajmljuju mu novac uz 50 do 100% na pet do šest mjeseci! U takovim su sada prilikama prije sađenja riže svi naši seljaci redom. Seljak je primoran, da uzajmi novac za sjeme i radnike, mora pristati na svaki zahtjev, ako hoće da obradi ono malo zemlje, što je svojom nazivlje, premda nije njegovo vlasništvo, on je kmet. Ne uzajmi li novaca, ne može obraditi polja; ne obradi li polja, ne će imati ni ono malo žita, a to znači za njega glad . . . smrt. Ovakovih slučajeva, gdje seljaci naši od gladi umiru, imade ove godine mnogo u Bošontiju. Najprije oslabi toliko, da ne može hodati. Iza nekoliko dana ne može od slabosti više ni govoriti, napokon izbulji oči, dobije proljev i umre.

Mnogi dolaze k nama da založe i zadnje bogatstvo, što su imali u kući to jest mjedeni tanjir ili lonac, ne bi li na taj način od nas izmolili nekoliko dinara, da se prije smrti još jednom najedu; a jesti će s bananova lista. Drugi dolazi i nuđa tri, pa i četiri krave ili volića za 5 do 8 rupija (jedna rupija 20 dinara), moli, da primimo to blago kao zalog, da će nam novac pošteno vratiti. Ali što možemo, kad ni mi nemamo nikakvih sredstava, i mi patimo skrajnu bijedu. — Dobije li ipak koji od njih za to blago od lihvara tih 5 do 8 rupija u zajam, to će on moći obraditi polje, moći će nekako do žetve preživjeti, a kad dođe žetva, eto odmah lihvara, da mu vrati dug uz 50 do 100%. Propadne li mu žetva, kako je to najčešće u Bengaliji, gubi seljak sve svoje kravice i volove, pada na prosjački štap, opet gladuje i umire. — Radi toga ne uzimlje više nitko zemlje u najam, jer su uvijek na gubitku, pa vole raditi kao težaci dnevničari na tuđim poljima, jer u tom slučaju dobiju 5 dinara na dan.

Dragocjeni časovi. Mnogo te sirotinje dolazi k nama na misijsku postaju, da ih spasimo od smrti gladi. Početkom lipnja pomogli smo nekim poganskim obiteljima i do danas se obratilo 26 tih obitelji na katoličku vjeru govoreći: »Samo ona vjera može biti prava, koja nalaže, da se tako nesebično ljubi bližnji; oni su poslanici Božji, koji znadu s narodom trpjeti i snose s narodom

glad i bijedu kao naši misionari!« Tako smo eto ove spasili. A koliko smo pomogli svakoj obitelji. Dali smo im kojih 60 do 80 dinara, samo u jednom slučaju, gdje je bilo sedamnaest članova u jednoj obitelji, dali smo im oko 200 dinara, da se spase od smrti. Premda te obitelji trpe i danas nadalje veliku glad i bijedu, one su sretne, jer su našle jakost za podnašanje križeva u pravoj vjeri. — O kad bismo imali sredstava, kad bi naši dragi dobročinitelji shvatili, da mogu s malom pomoću privesti sada dragom Bogu nebrojene obitelji, čiji će brojni potomci biti katolici! O-bratiti danas jednu obitelj u Bengaliji, znači imati hiljadu katolika potomaka u četvrtom koljenu, spasiti Bogu hiljadu duša, i sve ovo za 100 dinara ! ! Deset duša za jedan dinar ! !

Zato Vas najusrdnije molimo, ne propustite taj čas; uzmite ček Uredništva »Katoličkih Misija« ili ako ga nemate, kupite ček i napišite na njega broj 35.627 i pošaljite nam tim čekom bar jedan dinar u pomoć. Budite uvjereni, da će Vam Bog dragi za taj dinar, za tih deset otkupljenih duša uzvratiti preobilno svojim blagoslovom i milostima!

INDIJCI U BOŠONTIJU PRIČAJU:

Brahman i njegova koza.

U Budinoj šumi življaše neki nabožni brahman. Jednoga dana kupi on kozu za žrtvu, zadjene je o ramena i vrati se džunglom kući. U džungli ga opaze tri lopova, prevejanca. »Gle utovljene koze! Dobar bi to bio za nas ručak!« govorahu međusobom. Nešto se još dogovarahu, a onda pohitiše neopazice pred brahmana na put, kojim će proći. Svaki je od njih sjeo ispod drugog stabla dobrih dvjesta koračaja daleko.

Mirno pođe brahman naprijed ne sluteći nikakva zla i dođe do prvog stabla. Pred njega iziđe lopov, duboko mu se pokloni i reče: »Gospodaru, čemu nosiš toga psa na svojim ramenima?« — »Što? Kakav pas!« odvrati brahman zbunjen. »Zar ne vidiš, da je to mlada, utovljena koza, koju sam kupio, da žrtvujem božanstvima?« — Pogani u Indiji smatraju naime psa nečistom životinjom. Zato ne će i ne smije dirnuti psa nijedan brahman, da se ne opogani od pasje nečistoće.

Zadubljen u svoje misli koracaše brahman dalje divljom džunglom. Dođe do drugog stabla, gdje je čekao drugi lopov. I ovaj iziđe pred brahmana, pokloni mu se s najvećim počitanjem i hineći začuđenje upita: »Učitelju, zašto nosiš toga psa na svojim svetim ramenima?« — Brahman se na te riječi posve smete. Skida brzo kozu i pregledava, nije li se možda ipak prevario i zadjenuo o rame psa mjesto koze. Sretan, što ga oči ne varaju, naprti opet kozu i požuri kući. U duši mu nešto nije dalo mira. Nikako si nije mogao protumačiti, kako su mogla oba ova čovjeka zamijeniti njegovu kozu s nečistom životinjom. Bar ovi nemaju nikakva razloga, da me smućuju, a niti su u kakvoj vezi. Ovako mišljaše taj prostodušni brahman. Pošten naime čovjek teško koga sumnjiči, a rijetko vjeruje, da bi drugi mogao biti lopov.

Zbunjeno i nesigurno koracao je brahman naprijed, dok ne stiže do trećeg stabla, ispod kojega stupi pred njega treći prevejanac. Taj mu se još dublje pokloni i s najvećim ga začuđenjem upita: »O gospodaru, što ti se dogodilo, da si uprtio psa na svoja ramena?« — Brahman se zgrozi. Ne odvrati ni riječi već zbaci brzo kozu s ramena i pobježe kući, da se opere i očisti od pasje poganštine. Žalio je samo jedno, što nije poslušao odmah prvoga, nego se svojom tvrdokornošću još više opoganio.

A trojica lopova uhvate kozu, zakolju je i gostili se dva dana. Tako prolazi svaki, koji sluša, što svijet govori.

Mala Bengalka. — Na čelu nosi vjerski znak.

LIJEPE BENGALSKE OČI.

S. M. Terezija Bojađis I. B. M.

U našem Bošontiju imadu naši misionari mnogo trpjeti. Onaj zlobni čovjek zadaje im bezbroj teškoća, ali naši misionari veselo i hrabro snose i taj teški križ. Ne ću o tome pisati, jer su sigurno već sami to javili.

Bila sam u Raghabpuru. Pozvao me o. Poderžaj, da pogledam žensku školu. Vrlo je lijepo tamo, ali ima puno posla. Radi s jednim starim Isusovcem, s o. Mukerđijem. Imaju vrlo lijepu školu, samo treba da je podignu u pogledu školstva.

Sada malo o mojim dragim crnicama, o maloj Gouri. Deset joj je godina. Nije baš lijepa, ali ima lijepe bengalske oči to jest dugoljaste, a ne okrugle. Siramošna je. Otac i majka rade kao dnevničari, da prehrane obitelj. Gouri je najstarija. Revno dolazi u školu i lijepo uči. O

Spasitelju je već često čula pripovijedati, ali njezini su roditelji pogani, pa mora zasada biti i ona.

Jednoga je dana nije bilo u školi. To me je začudilo, jer je vrlo revno dolazila u školu, pače nekoliko puta i s velikom groznicom. Drugoga dana je došla. Ali koje li promjene! Sva je okićena, odjevena u lijepo bengalsko odijelo, na rukama i nogama sjali se srebrni indijski nakiti. Napose se isticala krasna ogrlica o njenom zagasitom vratu. Na čelu joj crvena točka, a preko glave prugom počešljane kose crvena crta. Sve ovo mi kazivaše, da se je sigurno udala. Nijesam dugo čekala, došla je sama k meni i reče: »Znate, majko, jučer sam se vjenčala. Sve ovo, što imadem na sebi, dao mi je moj »onaj«.« Pod riječima »moj onaj« mislila je svog muža, jer po bengalskom praznovjerju ne smije žena nikada spominjati ime svog muža, jer bi ga time mogla odati zlom duhu, a taj bi mu onda nanio koje zlo.

»A što je ovo na tvom čelu?« upitam je samilosno.

»To je znak, da pripadam bogovima. A crvena crta na glavi kazuje, da pripadam njemu. Kao što mora cijelo moje tijelo i sve, što je u meni, služiti Bogu, slušati ga i žrtvovati mu, tako moram i ja odsada biti poslušna i štovati »onoga« kao boga.«

»Zar ne, sada više ne ćeš dolaziti u školu?« pitam je dalje.

»Oh dakako da ću dolaziti, jer ja sam još kod kuće. Ali kadgod bude »onome« milo, može me uzeti k sebi i učiniti sa mnom, što ga je volja.«

»Jesi li vidjela »onoga«, kakav je? Poznaš li ga otprije?«

»Ne, ja ga nisam još nikada vidjela, pa niti kad smo se vjenčali. Samo znam, da ima vrlo tešku ruku, jer sam se silno uplašila, kad mi je metnuo ovo crveno na moju glavu. Mislila sam, da ću pasti, tako je njegova ruka teška. Ali moji roditelji znaju sve, oni su sve to uredili.« S ovim riječima ode ona u razred. Udala se za starijeg čovjeka.

Za vrijeme školskog odmora vidim njenog oca, kako dolazi i nosi riže za svoju Gouri. Začudilo me, jer prije nije nikada što takva učinio, premda je Gouri znala češće doći u školu vrlo gladna i žedna. Zapitam ga, zašto je danas donio Gouriji riže. On mi odvrati: »Ah, majko, vi znate, da se Gouri jučer udala. Sada moram gledati, da je dobro udebljam. Ne bude li dobro udebljana, zahtijevat će njezin muž, da mu vratim novac, što mi ga je za nju platio.«

»A koliko si dobio za nju? Za koliko si je prodao?« upitam.

»Deset rupija!« odvrati. To je u našem novcu 200 dinara. Dakle jadnica, ljepotica Gouri ne vrijedi ni toliko, koliko kod nas jedna krava! pomislih bolno.

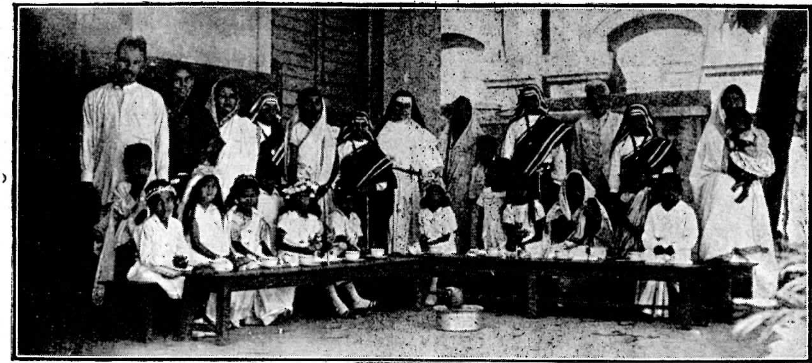
Poslije nekoliko tjedana Gouri nije više dolazila u školu. Mislila sam si odmah, da je morala otići k svom mužu. Kad evo njenog oca i majke, bace mi se do nogu, plaču i jecaju. Upitam ih, što je, da li je možda tko umro. Kako je Gouri?

»Ah, majko, crna sudbina! Crna ju je sudbina zadesila!«

»A što joj se to dogodilo?« zapitam.

»Ah, majko, majko, crna sudbina uhvatila naše dijete . . . !«

I opet ih pitam, jer Bengalac bez oduljeg uvoda nikada ne kazuje svoje boli. »Pa recite mi, što je s Gouri?«

Kalkuta: Sretni prvopričesnici sa svojim roditeljima i č. majkom M. Terezom Bojadis.

Na to ustane otac i poče pripovijedati: »Njezin muž je došao po nju i odveo ju je, da je pokaže svojim rođacima. Obećao je, da će je istog dana vratiti kući, a oni su je zadržali. Zatvorili je u jednu sobu. Moja Gouri plače dan i noć, a što je još gore, oni mi nijesu isplatili novac, a već su je zadržali. Majko, spasite mi dijete!«

Nije nikako dobro, da se miješam u te poslove, u njihove poganske običaje, pomislih, jer bi mogli imati po indijskom zakonu vrlo neugodnih posljedica. Zato se okrenem k njemu i reknem: »Što ne ideš na policiju i ne prijaviš? Oni mogu daleko više učiniti negoli ja što mogu. Idi i razloži im cijelu stvar!« On me posluša i ode.

Iza nekoliko dana evo moje male Gouri opet u školu. Nije više tako vesela, lice joj je blijedo, glavica joj tužno visi, a po tijelu imade na mnogim mjestima rane. Zapitam je, što sve ove rane znače. Ona odgovori: »Onaj i njegova majka istukli su me strašno, htjeli su se uvjeriti, da li sam dosta jaka. A kad su vidjeli, da nijesam, da mi je još teško snositi batine, pustili su me opet kući.« Jadna moja Gouri! Tako mali, nevini cvijet, a već ti je život zavijen u crnu tamu nečovječnog robovanja. Bilo bi mi draže da te vidim mrtvu negoli u rukama ovih okrutnih pogana!

Dolazi opet redovito u školu. Kako će dugo dolaziti, ne znam, jer je kašalj i grozničava sušica počela na očigled mučiti, propada naglo. Držim, da će taj mali cvijet skoro uvenuti. Molite Isusa, da je uzmognem krstiti prije negoli svrši svoj žalosni život.

PABIRCI IZ MORAPAIJA.

L. Demšar D. I.

Vidjela je Isusa. Zmija naočarka ujela je majku i njeno dijete. Pozvali su brzo č. s. Magdalenu, da im pruži pomoć. Sestra je smjesta pošla, ali odmah uvidi, da tu nema više ljudske pomoći. Žena bijaše već

posve crna u obrazima. Zato je ukratko pouči u svetoj vjeri, pa je upita, ne bi li htjela k Isusu u nebo. — »Dakako da bih rado pošla, ali kako ću doći gore?« I jadna je žena na to uzdahnula: »Isuse, primi me k sebi i moje dijete, ili nas ozdravi, jer ti možeš sve, kako to kaže »ma« (majka).« Na to poteče sveta voda niz njezino čelo i djeteta. Sestra se vrati kući s uvjerenjem, da sutrašnjeg dana dočekati ne će.

Drugi dan se zaputi u isto selo i nađe ženu, kako sjedi na pragu pred kućom. — »Što, zar si zdrava?« upita je posve iznenađena sestra. — »Dakako da sam zdrava, jer me je Isus ozdravio!« — »Kako je to moguće da si ozdravila, kad si jučer već umirala?« — »Vidiš, ma, kad si ti jučer otišla, došao je k meni Isus i ozdravio mene i moje dijete.« — »A kako je izgledao, kako je bio obučen?« — I žena opiše Isusovu pojavu posve točno, kako ga često vidimo na slikama. Došao je k njoj, pogleda je samilosno, dotakne se njene ruke i djeteta, i u onaj čas ozdravilo je oboje.

Naravnim putem to nije moguće. Osoba, koju ujede otrovnica naočarka, ne živi niti dan, a kamo li da bi drugi dan ozdravila i to bez lijeka! Isus ima još i danas isto milosrdno srce spram bespomoćnih bolesnika kao nekoć, kad je hodao Galilejom.

Morapai: Č. majka Magdalena liječi bolesnike.

Strahote kolere. U selu blizu Moropaija umrlo je više poganske djece od kolere. Roditelji su ih jednostavno iznijeli napolje, da ih pojedu psi i ptice. Dogodilo se, da je išao u polje i pas one kuće, iz koje su iznijeli malog mrtvaca. Kad se navečer vratio kući, dovukao je sa sobom ručicu mrtvoga djeteta. Roditelji su odmah prepoznali ručicu svog djeteta, ali nijesu ni najmanje marili za to i pustili psa, da usred kuće mirno pojede svoj zalogaj. — Jadna pogančad, nemaju mira ni iza smrti, kako se bolno s njima postupa!

ČEŽNJA JEDNE CRNAČKE KRALJEVNE.

Kraljevski glasnik dotrči k nama s molbom, da pođemo brzo kraljeviću; želi, da pokrstimo njegovu ženu, koja je na umoru. Jedna sestra ode odmah kraljevni. Nađe je doista u posljednjim časovima života. Na molbu kraljevića i kraljevne pokrsti sestra kraljevnu davši joj ime Marija Gaudencija. Na povratku isprati sestru najvjernija kraljičina dvorjanka govoreći sestri: »Sada vjerujem, da dragi Bog zaista usliša sve, što ga molimo.« — »Što ti daje toliku sigurnost za tu tvrdnju?« upita je sestra.

Crnica odvrati: »Majko, čuj! Otkad moja gospodarica sluša pouku o kršćanskoj vjeri, čezne neizrecivo za svetim krstom. Jednoga mi dana reče: 'O kako dugo traje taj katehumenat! Molit ću Gospoda, da mi pošalje kakvu tešku bolest, samo da mogu što prije postati dijete Božje. Kako čeznem za tom srećom!' I sad ju je eto Bog uslišao,« završi crnica.

ZDVOJNA.

Došle u školu sa sela dvije male prijateljice, Bengalke. Časna s. Tereza izdala nalog, da se sve imadu svaki dan dobro oprati i očistiti odijelo.

Popodne se sastaju te dvije prijateljice na vijeće. Dakako, časna sestra to čuti ne smije! I mala Krumbala započe: »Pomisli si, Čondromuki, što će tu u školi svega biti! Eto časna majka nas hoće učiniti bijelima kao što je ona. Znaš, ona ti je zato tako bijela, jer se svaki dan pere. Ali to mi ne ćemo učiniti, jer onda ne ćemo biti više Bengalke.« —

Čondromuki: »Ali ipak, mi moramo usrećiti našu č. majku, jer je ona tako sretna, kad smo sve čiste i dobre.« —

Krumbala: »Pa dobro! Hajdemo, sutra ćemo se dobro okupati, ali samo pazi, nemoj se previše prati, da ti koža ne pobijeli!«

Ovako su govorile i vijećale, a nijesu ni slutile, da je sve to čula njihova časna majka Tereza, koja se ima brinuti za školu i 320 djece u Entalliju, Bengaliji.

VJENČANJE KOD TAMILA.

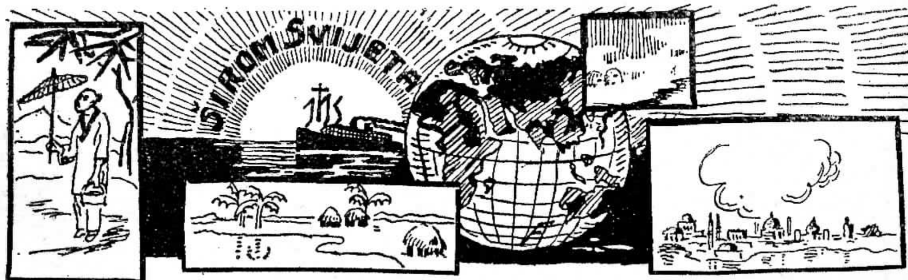
G. Van Austen, D. I.

Kod naših Tamila je običaj, da se kod vjenčanja ne upotrebljava prsten nego neki nakit »tali«, koji prikazuje golubicu ili što slično, čime se ovaj obred posebno obilježuje. Kod blagoslivljanja toga znaka upotrebljava svećenik mjesto riječi »anulus« (prsten) — riječ »tessera«. Blagosloveni znak objesi zaručnik svojoj zaručnici o vrat.

Jednoga dana dođe dvoje na vjenčanje, ali zaručnik nije ponio nikakva znaka. »Jesi li donio barem prsten?« upita mladoženju. Ovaj se okrene brzo prema starim tetkama i drugim rođakinjama, koje su klečale iza mladoga para i vikne: »Prsten, prsten!« — »Prsten, prsten,« — odgovori jedna stara tetka, prigne se i za

čas je držala u zraku golemi prsten vičući: »Evo prstena!« Skinula je naime kositreni prsten od onih mnogih prstenova, što ih nosi na nožnim prstima, i poklonila ga mladoženji. Ovaj ga primi, položi na pliticu, da ga blagoslovim, a zatim ga stavi svojoj zaručnici na prst, i to tako prirodno i ozbiljno, kao da to sve ne može drukčije ni biti.

Predočite si siromašnoga misionara, koji mora bez i najmanjega smiješka gledati takve i slične prizore.

● I JAPAN UVIĐA! — TOKYO.

Japansko ministarstvo prosvjete izdalo je u studenom 1935. svim školskim vlastima naredbu, kojoj javnost pridaje veliko značenje. Istina, time još nije ukinuta zabrana vjeronauka i vjerskih svečanosti. Ali možda ima pravo »Japan Times and Mail«, kad piše: »... Nova naredba znači preokret u držanju školskih vlasti prema vjeri. Prije su te vlasti držale vjeru za nešto, što je samo za starce i slaboumne.«

Novine iz naredbe povlače zaključak: Ubuduće moraju i učitelji biti obrazovani u vjeri, ako hoće odgovarati svome zvanju.

I »Osaka Mainichi«, doveo je već u listopadu 1935. osnutak jednoga vjerskog uzgojnog društva u vezu sa činjenicom, da uzgojne vlasti danas pretpostavljaju uzgoj karaktera prostome nagomilavanju znanja.

I doista je nova naredba izdana na poticaj toga društva. Ta je naredba od velikoga značenja i za katoličku Crkvu i vjeru, pa je donosimo u vjernom prijevodu japanskoga originala:

I. Religijski se uzgoj u obitelji osniva na vjeri i podupire životom u vjerskim društvima. Školski pak uzgoj zauzima prema svim vjerskim društvima isto umjereno i nepristrano držanje.

II. Školski uzgoj mora prema obiteljskome i kućnom uzgoju zauzeti slijedeći stav:

1. Valja paziti, da se ne radi na štetu visokoga vjerskog smisla, koji je izgrađen u domu ili društvu, te da učenik ne bude zbog vjerskih duševnih potreba izložen omalovažavanju ili preziru.
2. Mora se nastojati, da se dobre vjere visoko cijene, pa valja iskorijeniti svako praznovjerje, koje je na štetu javnoga reda i ćudoređa.
3. Iako nije zakonom određeno, da se u školama vjerski uzgaja, ipak je vrlo potrebno, da školski uzgoj njeguje vjerski smisao već radi uzgoja karaktera. Međutim treba da se školski uzgoj u glavnom obazire na (carski) uzgojni edikt, te ne smije dozvoliti uzgoj, koji je odviše mekušan u sadržaju i metodi.

Što se tiče njege vjerskog smisla u školi, valja se držati slijedećih točaka.

a) U uzgoju valja se kod etike i građanskoga prava osobito obazrijeti na vjersku stranu.
b) Kod filozofskih nauka valja pripaziti osobito na vjersko razumjevanje i njegu vjerskoga smisla.
c) Kod nacionalne historije treba osobito naglasiti, kakvi je utjecaj imala vjera na kulturu zemlje i velike ljude. Valja iznijeti i životopise velikih vjerskih mislioca.
d) Kod ostalih predmeta mora se prema tome, kako odgovara građi, obazrijeti i na vjersku stranu.
e) Vrlo se preporučuje, da se učenicima pruži vjerska književnost i građa za izgradnju karaktera.
f) Svečanosti na spomen mrtvih, đačke sastanke, izlete i putovanja valja iskoristiti u svrhu njegovanja vjerskog smisla.
g) Jedno je od sredstava i održavanje predavanja po visoko ćudorednim duhovnim ljudima o izgradnji karaktera, ukoliko to ne smeta obuku. Preporučuje se širokogrudno vodstvo i držanje kod vjerskog proučavanja i to sa strane učitelja i učenika.
h) Kod provođenja spomenutih točaka valja se čuvati jednostranoga stanovišta, prema izvjesnoj vjerskoj formi. (F)

● MIŠLJENJE INDIJSKOG MINISTRA. — MANGALOR, INDIJA

Sir Shanmukham Chettiar, hinduistički ministar predsjednik države Cochin izrazio se u svom govoru u Alwaye vrlo pohvalno o katoličkim misionarima. »Od moje najranije mladosti«, izjavio je Dewan, »stajao sam pod izvjesnim utjecajem kršćanskoga mišljenja i kršćanskih ideala. Čuo sam mnogo toga o vrijednosti misijskoga djelovanja. Neka izvjesni krugovi misle što hoće. Moje se uvjerenje osniva na iskustvu: Moderna Indija duguje u velikoj mjeri zahvalnost duhu, koji je donijela plemenita četa kršćanskih misionara u službu zemlje i ovdje ga ostavila.

Čast našoj tradiciji i religiji, no ja sam uvijek imao osjećaj, da našemu indijskomu nacionalnom karakteru na žalost nešto manjka. A to je duh i oduševljenje, koje pokazuju misionari. Ovaj manjak misijskoga duha ima se jednim dijelom pripisati toleranciji, koja u velikoj mjeri vlada među hinduistima. Taj je duh tolerancije u hinduizmu učinio svoju djecu sposobnom, da se potpuno priključe različitim religijama svijeta, no ni na kojem području nije im omogućio uredni i disciplinovani rad. Duh i rad katoličkih misionara izravnao je ovaj manjak, i mi im moramo zato biti zahvalni.

Mi ne nalazimo kod nas spremnosti kao u drugim zemljama, da se sa odgovornošću vrše socijalne i političke službe.

Velikom broju naših ljudi manjka također ona snaga, koja misionara tjera da iseli u nepoznate zemlje, pa da ondje među stranim narodom žrtvuje i posveti svoj život službi drugih.« (F)

● KINESKI BRIGADNI GENERAL — SUIYUAN, MONGOLIA.

General Chao Ming kršten je 7. januara po biskupu Dycku, 74 godišnjem natpastiru scheutveltskih misionara u unutrašnjoj Mongoliji. General potječe iz Yutsi-a (prov. Shansi) te mu je istom 40 godina. Žena i djeca krštena su mjesec dana prije njega. (F)

● VELIKI MANDARIN KATOLIK. — TUNKI, ANHWEI, KINA.

Misija Hweichowfu, gdje već dvije godine djeluju Sinovi neoskvrnjenoga Srca Marijina, doživjela je veliki uspjeh. Veliki mandarin okružja, gospodin She-kue-tcheu-tal našao je put do prave vjere, te je 24. prosinca 1935. kršten na ime Josip. Na Božić je pod svečanom sv. Misom primio prvu svetu Pričest.

Kršćanima, koji su mu čestitali, izrazio je svoju radost i sreću, što može s njima slaviti porođenje Spasiteljevo. Opomenuo ih je, da vrše požrtvovno svoje dužnosti, i obećao im pomoći u svakoj prilici.

O. Fogued pripovijeda povijest toga uglednoga obraćenja. Bilo je godine... Veliki mandarin je uzvratio novome misionaru posjet. Pozorno je

promatrao propelo, što je visjelo na zidu misionareve ćelije. Riječi: »Kolika ljubav prema ljudima!« što ih je tada mandarin rekao, najbolje odaju dušu toga čovjeka, ali su i dokaz za »anima naturaliter christiana«.

Poslije dvogodišnjega saobraćaja sa misionarima rekao je mandarin: »Znadem, da u vjeri imade tajna, koje moj siromašni razum ne može shvatiti. No Gospodin Bog će mi pružiti svoju ruku.« Sada je djelo dovršeno. Ljudi, kao što je taj veliki mandarin, mogu biti kvasac u kraju, gdje između dva milijuna pogana imade samo šačica od 1900 kršćana, koji su se probili do svijetla sv. vjere. (F)

● 75 GODINA PREPORODA. — NYERI, KENIA, ISTOČ. AFRIKA.

Na Božić 1860. čitana je sv. Misa u jednoj arapskoj kući na otoku Zanzibaru, gdje se danas diže lijepa katedrala. Tada su dvojica svećenika bila jedini dušobrižnici na otoku.

Danas ima u Keniji, na Taganjika području, u Ugandi i Zanzibaru, preko 800.000 katolika i na stotine hiljada katehumena. Rad kroz ovih 75 godina nije bio baš lagan. Istom je 40 godina otkad mogu misionari u Ugandi putovati željeznicom do svojih postaja u unutrašnjost zemlje. Prije su prevaljivali put do jezera karavanom kroz nepoznatu zemlju, gdje su ih urođenici znali češće primati vrlo neprijazno. Živjeli su vrlo priprosto i ne poznavajući podneblja padali su žrtvom tropskih bolesti. Misije su opet bile progonima, ratom i drugim neprilikama često uništene, stado raspršeno. Ali bi misionari uvijek započimali s novim oduševljenjem raditi i graditi i tako se danas mogu istočno afričke misije ponositi sa svojim vanrednim djelima i uspjesima.

U 20 vikarijata, prefektura i misija radi preko 10.000 svećenika i braće. (F)

● PRIKAZIVANJE FILMOVA U JUŽN. AFRICI. — MARIANHILL.

O. Bernardi Huss iz reda marianhillskih misionara imao je mnogo uspjeha sa prikazivanjem filmova »Euharistički kongres u Buenos Airesu« i »Vatikanske svečanosti«. Kad je jedan od crnih gledaoca vidio tolike mase naroda, primjetio je glasno: »Ako svi ovi ljudi dođu u nebo, hoće li biti tamo onda i za nas mjesta?« — »A kad se prikazivala slika, u kojoj sv. Otac daje blagoslov, većina se gledalaca prekrstila, a neki su se proživljavajući ono, što se prikazivalo, spustili na koljena. (F)

● JAPANSKA CARICA I GUBAVCI. — FUKUOKA, JAPAN.

Kao svake, tako je i prošle godine u novembru carica majka razdijelila iz svoje privatne kase znatnu svotu među 22 javna i privatna zavoda za gubavce.

Katolički zavodi za gubavce u Gotembi kod Tokia i u Biwasaki-u u biskupiji Fukuoka primili su 3000 i 2500 yena. Ista im je svota obećana i za daljnih 5 godina.

Pozvani su upravitelji različitih kuća u carsku palaču, gdje je jedan viši činovnik izvršio caričin nalog. Poznati japanski apostol gubavaca, o. Iwashita i s. Marija Mercedes, misionarka, bili su također kod primanja i na zajutarku, koji je iza toga slijedio u unutarnjem ministarstvu. (F)

● UROĐENI SVEĆENICI ZA WAKARE. - UREKEVE, TANGANYIKA.

Wakari, stanovnici otoka Ukara dobili su 1. decembra 1935. dva urođena svećenika. Ovu su misiju prije četiri godine osnovali Bijeli Oci. Od nekopetstotina otoka i otočića na jezeru, Ukara je na sedmom mjestu po veličini i množini žitelja, a usto je jedan od najzanimljivijih otoka. Nesamo zato, što se Wakari razlikuju od drugih plemena jednoženstvom i osobitim ćudoređem i običajima, već su se vrlo lijepo razvili i u gospodarskom pogledu. Da uzmognu što više iskoristiti zemlju, uveli su Wakari timarenje blaga u štali. A da nadoknade nedostatne pašnjake, uzgajaju određene vrste drveća, čije se lišće upotrebljava za hranu stoke.

Jedan je misionar otkrio, da Wakari provode i zeleno pognojivanje polja. Oni siju u velikoj množini izvjesne grahorice ili lepirnjače. Wakarima je dobro poznato svojstvo ovih biljki, po kojem one pomoću bakterija stvaraju gomolje, koji iz zraka privlače dušik i tako ga iskorišćuju. Oni te biljke upotrebljavaju za umnažanje crnice zemlje i obogaćivanje tla dušikom. (F)

● SAVJET VOĐE POTLAČENIMA. — BOMBAY, INDIJA.

Na jednoj sjednici u Nasiku savjetovao je dr. Ambedkar, vođa potlačenih kasta, da se potpuno otcijepe od hinduista i priključe kojoj drugoj vjeri. U izboru vjere su slobodni, samo moraju paziti, da u dotičnoj vjerskoj općini budu ravnopravni sa ostalim članovima.

Gandhi je izjavio, da mu se ta vijest čini nevjerojatnom. Dr. Ambedkar da je poletan i visoko naobražen duh, čija se ogorčenost može shvatiti. No on, Gandhi, će nastojati da ga okrene.

Dr. Ambedkar je nadalje izjavio, da nije njegova krivnja, što je bio tako nesretan te se rodio s pečatom nedirljivosti. On pače nema ni namjere ostati hinduistom. On da će se poslužiti slobodom mijenjati vjeru. Po indijskom je shvaćanju sistem kaste sa svojim ljestvicama i razredima kaste normalan. Na najnižoj pak stepenici ili bolje rečeno izvan svih kasta stoje potlačeni ili »nedirljivi« nalik izrodu čovječanstva. Indijski godišnji izvještaj pokazuje, da broj onih, koji žive izvan hinduističkog društva, dosiže 55 do 60 milijuna.

Društvenom hinduističnom uredbom osuđeni su, da već pokoljenja životare izvan kasta kao nečisti, te se s njima doslovno tako i postupa, kao da već njihova sjena onečišćuje. Doticaj s njima povlači pripadnika viših kasta na niži ćudoredni stepen. Tako ne smiju prestupiti ni praga hramova, niti klečati podno žrtvenika, niti slušati riječ Božju... Pa ipak su se oni dičili od davnih vremena što su hinduiste, podvrgavali se bez tužbe svim radovima, koji su visoke kaste smatrale nečistima. Oni su se hvatali zajednice, koja ih je odbacila ne možda zbog njihove osobne krivnje, već samo i jedino zbog toga, što su se rodili među nedirljivima. Ali sada se čini, da se parija budi, da postaje svijesna svog čovječjeg dostojanstva i svoje slobode, kako to jedan indijski biskup kaže. Oni znadu da su slobodni da mogu prihvatiti vjeru, u kojoj nema kasta.

Hoće li prigrliti kršćanstvo ili islam? Hiljade su se upravo prošlih godina odlučili za kršćanstvo. (F)

● UZORNI KINESKI KATEHISTA. — YUNGCHOW, HUNAN, KINA.

Marko Ly-Yuin-Ngan pripadao je jednoj od najstarijih obitelji u Yunghowu. Njegovi su roditelji prihvatili svetu vjeru pred kojih 80 godina.

Pokojnik je u mladosti mnogo proučavao kinesku literaturu, pa je postigao čast doktora. Bio je namješten kao mladi činovnik u mandarinatu u Yunhowu, kada su studenti zlostavljali i bacili u rijeku misionara Kaspara Fuchsa. Misionar se na čudesni način spasio iz rijeke. Bilo je to g. 1882.

Činovnik Ly nije mogao tada još ništa učiniti za misionara, jer je bio jedini kršćanin u gradu. Naskoro iza toga stupi u službu misije, koja je u ono doba pripadala vikarijatu južnom Hunanu sa sjedištem u Henghowu. Kasnije je Marko Ly djelovao kao katehista među novim obraćenicima i poučavao u jeziku nove misionare. Poslije bokserskoga ustanka pomagao je rješavati pitanje odštete uništenih misijskih postaja, pa je do godine 1927. bio za misiju pravnik i graditelj od neko 12 novih misijskih postaja. Izravnao je stotine prepiraka između kršćana i pogana.

Bog je blagoslovio njegov rad u misiji, pa je njegova obitelj spadala među najimućnije. No od 1927.—30. mnogo je trpio od komunistički nastrojenih farmerskih društava i razbojničkih banda. Razbojnici su skoro čitavu godinu držali u zatočenju njegovoga najstarijeg sina zajedno sa ženom i djetetom. Bili su zatočeni u brdima, i starac ih je morao otkupiti teškom otkupninom.

Briga i strah tako su trošili njegove sile, da je na očigled stario.

Umro je 31. listopada 1935. lijepom smrću u svojoj 70. godini. (F)

● NAŠAO PUT K CRKVI. — TUNGCHOW, KINA.

Između 37 obraćenika, koji su ovdje na Božić primili sv. krst, bio je jedan Kinez visoke naobrazbe.

On je jednoga dana došao k misionaru i zamolio ga, da mu dade vjerskih knjiga.

»Čuo sam već mnogo toga o kršćanstvu, ali vjera se ne mijenja kao kaput. Prije nego se na nešto odlučim, hoću da upoznam i proučim istinu, to više, što opažam, da u kršćanskoj vjeri imade različitih mišljenja. U Tungchowu imade u najmanju ruku katolika i protestanata. I jedni i drugi tvrde, da propovijedaju istinu, ali ja sam uvjeren, da istina može da bude samo jedna, dakle . . .«

Posudio si je knjiga i kod katoličkoga i kod protestantskoga misionara. Čitao je, proučavao i odlučio se za katolicizam. Sada je sretan zbog svoga izbora, pa kao pravi katolik navješta svakom zgodom i drugima istinu, koju je našao. (F)

Urednik: A. Vizjak D. I.
Izdavač i vlasnik: Kolegij Družbe Isusove u Zagrebu. — A. Alfirević D. I.
Tiskara »Glasnika Srca Isusova« — A. Alfirević D. I.

Izo[illegible] riže plovi na stotine ovakovih lađa na[illegible] rižnom slamom kraj Bošontija.